

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

SESSION 2015

OCCITAN
(variante niçois graphie classique)
LANGUE VIVANTE 2

ÉPREUVE DU MARDI 23 JUIN

Séries **ES/S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L** LVO et langue vivante approfondie (LVA) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S** et **STMG** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Séries **STI2D**, **STD2A**, **STL** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – épreuve facultative

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice est interdit.

Avant de composer, le candidat s'assurera que le sujet comporte bien

11 pages numérotées de 1/11 à 11/11

Le questionnaire choisi sera agrafé dans la copie

Barème	
Compréhension du texte	10
Expression personnelle	10

Document 1 :

Coma son bèi lu molins de Mykonòs. Embe li sieu alas en estelas ò, melhor, qu'an la semblança d'una flor de caucida¹. [...] Aplantats sus l'acrin² dei còlas, en renguetas, fan solets la beutat de l'isla [...]

5 Un si pòu demandar a cen que sièvon, en fòra de la sieu beutat. Fa un brave temps que lu maigres camps de l'isla fan pas pus de blat nimai d'òrdi. E pasmens, toi, quasiment, an li sieu velas. Mas an pas plus de moliniers. A despart d'un. Que molina de clar de luna. A quauquaren pròche. Li anèri veire. Escalèri la virona que sièrve d'escala. [...] Aquí, agromolits³ contra la paret arredondida, un òme e una frema esperavan. Cen qu'esperavan ? Bessai pas que li portèsson la recòlta de blat
10 de l'an qu'aurian tengut dins lo fons de la man. Minga ase, minga carreta, minga camioneta non s'avesina jamai dau molin. Si, benlèu, l'ase ò lo carreton que li vèn portar li sacas lusenti de nilon, clafidi⁴ de blat, e qu'an la marca d'un país d'América. Lo nom èra en anglés.

15 E pasmens si ve virar li alas d'aqueu molin. Solament, quora lo passant, de dont que vengue, vòu ben crompar, coma sovenir de l'isla dei molins, un centenat de gramas de farina dau sieu blat.

Aqueu molin, fach per l'estrangier, que paga, dins la sieu moneda estrangiera, de farina de blat estrangier, aquí la renda⁵ d'aquel estrange molinier. Aqueu de Mykonòs.

20 Bessai un cosin de Mèstre Cornilha.

Max Rouquette, *Las canas de Midàs -Vèrd Paradís V-* 14/09/80

¹ Caucida : vegetal de la familha dei cardons

² L'acrin : lo ponch mai aut

³ Agromolits : acoconats, acantonats

⁴ Clafidas : pleni

⁵ La renda : lo salari

Document 2 :

Lo secrèt de Mèstre Cornilha

Lo nòstre país, mon bòn monsur, es pas totjorn estat un endrech mòrt e sensa refrenh coma l'es ancucèi. D'un temps, li si fasia grand negòci de molinaria, e, a dètz lègas⁶ a l'entorn, li gents de mas⁷ nos adusian⁸ lo sieu blat a mòure... Tot a l'entorn dau vilatge, li còlas èran clafidi de molins d'aura⁹. A drecha, a seneca, si vesia que

5 d'alas que viravan au vent dau Nòrd, per dessobre lu pins, de ribambèlas de pichins ases cargats de sacas, montant e davalant lòng dei camins. [...]

Lo dimenge, [...] lu molinièras pagavan lo muscat. Li molinièras èran bèli coma de reginas embe lu sieus *fichus* de dentèla e li sieus crotz en òr. Ieu, adusii lo mieu fifre e fins a negra-nuèch, si fasia de farandolas. Aquelu molins, vesètz, fasian la jòia e la

10 drudesa¹⁰ dau nòstre país. Malurosament, de Francés de París auguèron l'idèa de plantar una minotaria a vapor, sus lo camin de Tarascon. Tot bèu, tot novèu ! Li gents prenguèron l'abituda de mandar lu sieu blats ai minotarias, e lu paures molins d'aura restèron sensa òbra. Quauques temps assagèron de luchar, mas la vapor siguèt la mai fòrta, e l'un après l'autre, pecaire ! siguèron toi obligats de barrar... Si

15 veguèt plus venir lu pichins ases... Li bèli molinièras vendèron li sieu crotz en òr... Pas mai de muscat ! Plus de farandola !... Lo mistrau avia bèu de bofar, li alas restavan tancadi... Puèi un bèu jorn, la Comuna faguèt desmolir aquelu casaus¹¹ e si metèt en plaça de vinhas e d'oliviers.

Carle Galtier

Li letro de moun moulin

Lou secrèt de Mèste Corniho (d'après Alphonse Daudet).

⁶ Lèga : unitat de mesura

⁷ Gents de mas : poblacion rurala

⁸ Adusian : portavan

⁹ De molins d'aura : de molins de vent

¹⁰ La drudesa : la riquesa

¹¹ Lu casaus : lu bastiments

Document 3 :

Molin de la Pausa

Se volètz tot saupre en occitan ò en francés sus l'istòria, lu molins, la minotaria e
tamben la bolenjaria¹², anatz veire Alan Maseu, molinier a « Sant-Meard-de-Drona ». Situat au mitan de la Drona [...], aqueu molin aparten a la sieu familha despuèi lo
1710, quora un metalher nomat « Barra d'ora »¹³, aujòu dau propietari actuau, ne'n
5 faguèt l'aquisicion. De traças dau molin si pòdon trobar dau temps de Carles Manhe,
puèi foguèt la propietat dei reis de França avant que d'èstre vendut a una abadia e
fin finala a la familha Maseu. [...] Alan Maseu es alora un vertadier molinier de
mestier, de passion e de tradicion dins un molin que vira encara. [...]

10 Lo molin actuau molinava cinquanta tònas de blat per jorn per liurar la farina a de
bolengiers¹⁴ d'un triangle entre Lemòtges, Bordèu e Agen, fins au 2003. Aüra,
produz solament per far lo pan « Andrea », dau pichin nom de sa maire-grand, e de
tortas vendudi dins la bolenjaria dau molin. Alan Maseu es bolengier tanben. [...]

15 Quatre turbinas fan virar li mòlas, una de pèiras per lo pan embe lo levam, e tres de
fonta per lo pan embe la levadura. Li turbinas produson tanben d'electricitat bassa
tension 50 HZ, venduda a l'EDF.

D'après Guilhèm Francés, 13/05/2013 (blòg « la vita en òc »)

¹² Bolenjaria : fornaria

¹³ Un metalher nomat « Barra d'ora » : un métayer surnommé « Ferme-tôt »

¹⁴ Bolengiers : forniers

Travail à faire par les candidats
Série L Langue vivante obligatoire (LVO)
Série L LVO et langue vivante approfondie (LVA)

Les candidats composant pour l'épreuve de Langue Vivante Approfondie traiteront toutes les questions. Les candidats composant pour l'épreuve de LVO ne traiteront pas la question n°5 de la partie *Compréhension*.

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Chausissètz lo títol que conven a l'ensems dei documents

- Lu molins de Mykonòs.
- Lu molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lu molins ?
- Èstre molinièr en li annadas 2000.

2) A que categoria d'escrich aparten cada document ? Chausissètz li respòstas dins la tièra e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgier dau molin presentat. Chausissètz li respòstas e completatz lo tablèu : lu toristas, lu forniers, lu productors de blat (una sola respòsta per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VER ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VER	FAUS
A Mykonòs li son de molins d'aiga.		
A Mykonòs li es pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Se vendon de saquets de farina d'un centenat de gramas.		
La farina venduda ven d'América.		

5) D'après l'autor, a Mykonòs, li a un molinier que molina de « clar de luna ». Trovatz e relevatz dins lo tèxte lu elements que pòdon justificar l'emplec d'aquel image. Qué significacion li donatz ? (cette question ne sera traitée que par les candidats de la série L – LVA)

.....

Document n° 2

6) Après lectura dau document 2, completatz li fresas seguenti en reformulant lo tèxte :

- Avant, a l'entorn dau vilatge, li aviá
- Son lu ases que portavan
- Li molinièras portavan e èran vestidi de
- Son li vinhas e lu oliviers que

Document n° 3

7) Après lectura dau document 3, religatz lu elements dei doi colomnas per rendre lo sens exact dau tèxte :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primier	•	•	a una abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	bolengier e tanben molinier.

8) Après lectura dau document 3, relevatz dins lo tèxte au mens un grop de mòts per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dins lo tèxte
La familha Maseu es proprietària dau molin despuèi lo sègle XVIII.	
Lo molinier vendia la sieu farina dins l'oèst de França.	
Alan Maseu vende tres menas de produchs.	
Li mòlas son diferenti.	

9) Traduire

Tradusètz en francés lo document 1 de la linha 17 : «*Aqueu molin ...*» a la linha 20 : «*... de Mèstre Cornilha.*»

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats de la **série L** épreuve de **LVO** et **LVA** traiteront obligatoirement les deux sujets d'expression.

- 1) Un client ièntra dins la botiga dau molin dau sénher Maseu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.
150 mots.
- 2) Un molin de vent es per vendre. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presenteriatz ai vòstres parents per lu convèncer de lo comprar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats

Séries S et ES

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Chausissètz lo títol que conven a l'ensem dei documents :

- Lu molins de Mykonòs.
- Lu molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lu molins ?
- Èstre molinier en li annadas 2000.

2) A qué categoria d'escrich aparten cada document ? Chausissètz li respòstas dins la tièra e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgier dau molin presentat. Chausissètz li respòstas e completatz lo tablèu : lu toristas, lu fornièrs, lu productors de blat, (una sola respòsta per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VER ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VER	FAUS
A Mykonòs li son de molins d'aiga.		
A Mykonòs li es pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Si vendon de saquets de farina d'un centenat de gramas.		
La farina venduda ven d'América.		

Document n° 2

5) Après lectura dau document 2, completatz li frapas seguenti en reformulant lo tèxte :

- Avant, a l'entorn dau vilatge, li avia
-
- Son lu ases que portavan.....
- Li molinièras portavan e èran vestidi de
- Son li vinhas e l'oliviers que

Document n° 3

6) Après lectura dau document 3, religatz lu elements dei doi colonnas per rendre lo sens exact dau tèxte :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primier	•	•	a una abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	bolengier e tanben molinier.

7) Après lectura dau document 3, relevatz dins lo tèxte au mens un grop de mòts per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dins lo tèxte
La familha Maseu es proprietària dau molin despuèi lo sègle XVIII.	
Lo molinier vendia la sieu farina dins l'oèst de França.	
Alan Maseu vend tres menas de produchs.	
Li mòlas son diferenti.	

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats des séries **S** et **ES** traiteront à leur choix un des deux sujets d'expression.

- 1) Un client ièntra dins la botiga dau molin dau sénher Maseu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.
150 mots.
- 2) Un molin de vent es per vendre. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presenteriatz ai vòstres parents per lu convèncer de lo crompar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats
Séries Technologiques

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Chausissètz lo títol que conven a l'ensem dei documents

- Lu molins de Mykonòs.
- Lu molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lu molins ?
- Èstre molinier en li annadas 2000.

2) A qué categoria d'escrich aparten cada document ? Chausissètz li respòstas dins la tièra e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgier dau molin presentat. Chausissètz li respòstas e completatz lo tablèu : lu toristas, lu forniers, lu productors de blat, (una sola respòsta per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VER ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VER	FAUS
A Mykonòs li son de molins d'aiga.		
A Mykonòs li es pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Si vendon de saquets de farina d'un centenat de gramas.		
La farina venduda ven d'América.		

Document n° 2

5) Après lectura dau document 2, completatz li frensas seguentai en reformulant lo tèxte :

- Avant, a l'entorn dau vilatge, li avia
- Son lu ases que portavan.....
- Li molinièras portavane èran vestidi de
- Son li vinhas e lu oliviers que

Document n° 3

6) Après lectura dau document 3, religatz lu elements dei doi colomnas per rendre lo sens exact dau tèxte :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primier	•	•	a una abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	bolengier e tanben molinier.

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Un client ièntra dins la botiga dau molin dau sénher Maseu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.

150 mots.